
STIHA SE V HIŽU DOVLEČEJU KMICE

Anđela Vokaun-Dokmanović (1901. – 1983.)

Denes je negdo prešel

Sestri

Denes je negdo prešel polek mene
gda su kmice razasterle krila –
z rukom doteknul holer kaj vehne;
znala sem – ona je bila.

Tak saki dan gda sunce zahaja,
stiha se v hižu dovlečeju kmice –
mertu baš z njimi domom dohaja,
pak čakam da joj vidim lice.

Kaj, 3-5/1975.

Gruntek ne bum ostavil

Gruntek ne bum ostavil,
Zemlju svoju zaboravil,
Brege v trsju, cvetje v rosi
V srcu navek nosim.

Ak i odem v stranjski kraj,
Daj nam denes, posla daj,
Saku večer z menom dremle,
Gruda moj zemlje.

Ak bi mogel, ja bi štel,
Celi breg bi sobom zel,
Pak bi z večer, posle dela,
Šetal se znad sela.

Gruntek ostal bu za sina,
Jemput gda vre nebu mene,
Gda se bregi zazelene,
Nek me se spomina.

Tvoje su ruke

Tvoje su ruke negdar
Tak lepo dragati znale,
Zakaj su drage te ruke
Dalko od mene ostale?

Gde su ti lepi cajti,
Kad lasi su mi rasplele?
Nigde vre nemrem najti
Drage te ruke bele.

Stara vura

Babica su vumrli
Dedeka nema više,
A njihova stara vura
Još vu hiži diše.

Kazala se pomekneju
Vsaku minutu dale,
Kaj nebuju nigdar one
Odmor zele i spale?

Zakaj mi moramo vmreti,
A stare vure živiju?
Dugo po smrti našoj
Ljudi im leta brojiju.

Leta su vnoga vre prešla
Al stara vura još hodi.
Vsaku minutu se mekne,
Gledi kak smrt vse vodi.

Babica su vumrli,
Dedeka nema više,
A njihova stara vura
Još vu hiži diše.

Puti i steze

Gdi su ti puti i steze,
Za ruku kud si me vodil?
Šumel je jablan i breze
I mesec po granju je hodil.

Gdo staru klupu je meknul,
Na kojoj smo navek sedeli?
Vu srce je grdo me teknu,
Tak jako smo ju rad imeli.

Posušil se jablan i breze,
Stare vre klupe ni.
Poznat ni puta ni steze,
Kud negda smo hodili mi.

Kaj se zmisliš

Kaj se zmisliš
Kak smo negdar na prošćenju bili?
Z kupice smo onda jedne
Mi medicu pili.

Kupil si mi licitara,
Srčecko črleno,
Jošče denes ja ga imam,
Samo je zdrobleno.

Nikaj zato, ipak kipec
Na njem ostal celi,
Kad ga gledim, črno oko
Kak da se veseli.

A i vusta kak i negdar
Pitati bi štela,
Al me morti rada imaš,
Al bi me ti zela?

Kaj se zmisliš,
Kak smo onda
Tam pri lesi stali?
Prvi kušlec v temnoj noči
Jeden drugom dali...

Kaj 1/1971.

(Izbor iz *Antologije novije kajkavske lirike*, M. Kuzmanović, Kaj 3-5/1975. i *Panorame novijega kajkavskoga pjesništva*, Kaj 1/1971.)

Bilješka o pjesnikinji

Andela Vokaun-Dokmanović, pjesnikinja (Zlatar Bistrica, 7. kolovoza 1901. – Zagreb, 29. kolovoza 1983.). Kajkavske pjesme piše i objavljuje od gimnazijskih dana, a mnoge su joj uglazbljene (*Gruntek ne bum ostavil, Kaj se zmisliš, Zazvonil je veliki zvon, Gde su oni lepi cajti...*). Priпада grupi pjesnika osnivača s kojima je Stjepan Draganić - u Zagrebu 1968. - pokrenuo časopis za kulturu i prosvjetu *Kaj*. Članicom je *Kajeve* redakcijskog kolegija od prvoga mu broja, sve do smrti 1983., objavivši u njemu značajniji dio svoga kajkavskog opusa, od br. 1(1968.) do 11-12 (1977.). Okušala se i u glumi (film *Izbavitelj*, 1976.). Kajkavskom lirikom „nostalgije i tuge“, u tradiciji domjanićevske poetike, evocirajući svijet „neraskidivog jedinstva između pjesnika i ambijenta“ (J. Skok), zastupljena je u: *Panorami novijega kajkavskoga pjesništva*, časopis *Kaj*, IV (1971.), 1; u *Horvackoj zemlji*: Izboru pjesama sa Smotre kajkavskog pjesništva Samobor 1971., Narodno sveučilište Janko Mišić Samobor; te u *Antologiji novije kajkavske lirike* (ur. M. Kuzmanović), *Kaj*, VIII (1975.), 3-5.

Objavljena zbirka: *Povehlo cvetje*, Kulturno-prosvjetno društvo hrvatskih Zagoraca “Matija Gubec”, sv. 14, Zagreb, 1962.

LIT.: J. Skok: *Lirika nostalgije i tuge*, *Kaj*, III (1970.), 11, str. 43-44; *Horvacka zemlja, Samobor 1971.*, str. 90; *Antologija novije kajkavske lirike, Kaj*, VIII (1975.), 3-5, str. 247

[Iz Enciklopedije Hrvatskoga zagorja, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2017.]

(B.P.)